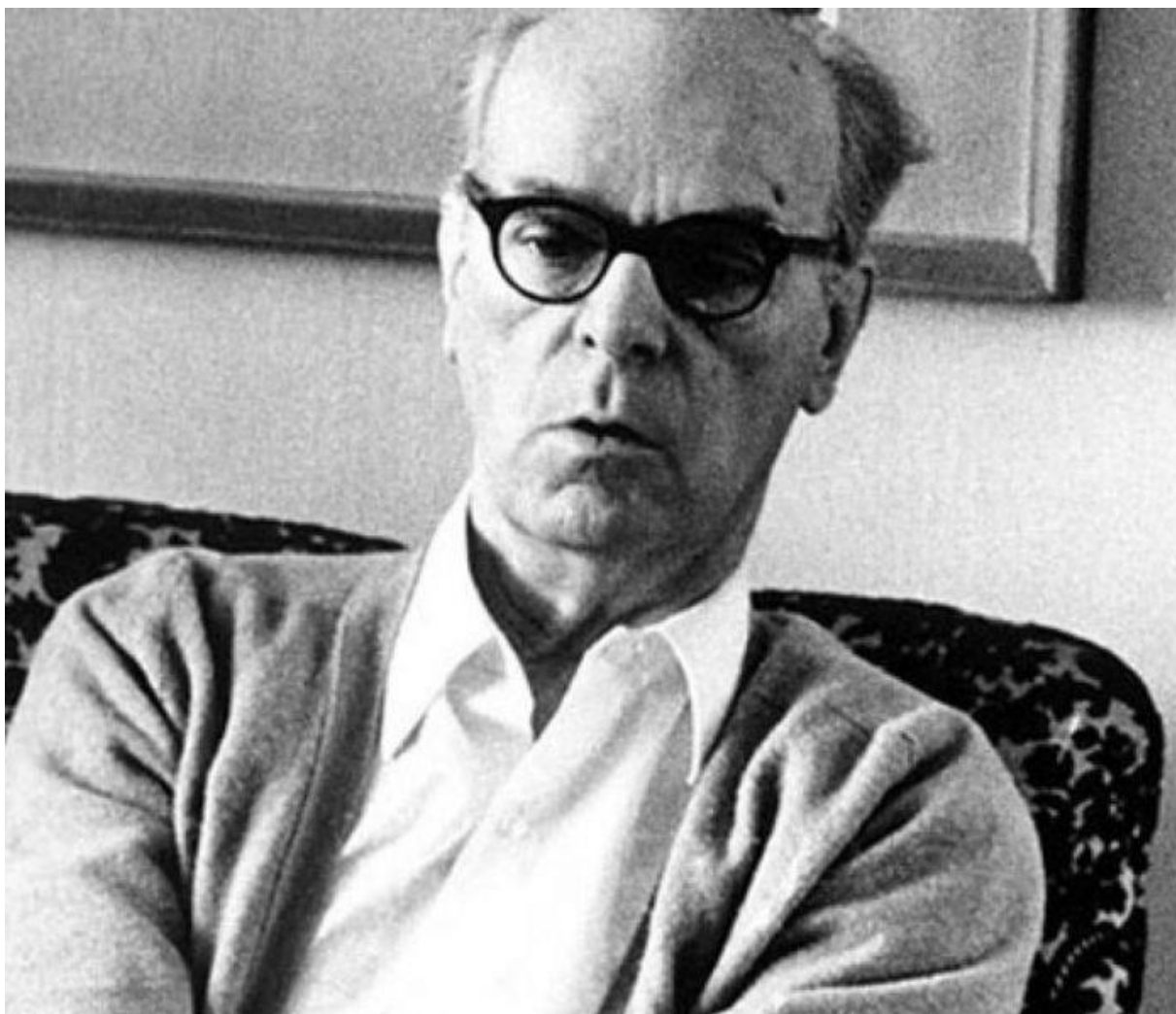

МЕША СЕЛИМОВИЋ: Ја сам Србин, од Вујовића из Дробњака!

Пише: [Магазин - Седмица](#)

- април 25, 2020

„Селимовићи су пореклом из Врањске на граници Херцеговине и Црне Горе, од дробњачког братства Вујовић. Било је деветоро браће и двојица пређу у ислам, да би штитили једни друге, и од њих су Селимовићи и Овчине. По националној припадности сам Србин“, записао је Меша Селимовић који је рођен на данашњи дан 1910. године

Пише: Иван Миладиновић

Те 1982. године у Шпанији се одвијало 12. светско првенство у фудбалу. У финалу је, 11. јула, Италија победила Немачку са 3:1. И док је већина Југословена чучала поред ТВ апарата, пратећи финални меч, стигла је вест – умро је Меша Селимовић.

Са животне сцене нестао је писац великих романа – „Дервиш и смрт“, „Тврђава“, са славом, публицитетом и угледом какве тих година није имао ниједан писац у Југославији. У опроштајном говору Матија Бећковић рече: „Када би се људи копали усправно, Меша би био међу првима који је заслужио да тако буде сахрањен.“

И ето, ушли смо у тридесет шесту годину од растанка са великим писцем европских видика, духовно укореењеним у српској култури. Ушли смо у годину у којој ће бити додељена тридесета књижевна награда „Меша Селимовић“, традиционално признање за најбољу књигу године „Вечерњих новости“.

Када се 1966. године појавио роман „Дервиш и смрт“, донео је Селимовићу многобројне, највише југословенске награде (између осталих, Његошеву, Горанову, НИН-ову). Критичари се надмећу у похвалама великог, јединственог романа, ремек-дела југословенске књижевности. Пљуште награде са свих страна. Постаје најпопуларнији писац у Југославији. Добија публицитет раван Андрићевом, када је добио Нобелову награду. Чак га и предлажу за ово велико светско признање.

Меша Селимовић убрзо постаје централна интелектуална фигура Босне и Херцеговине, стожер слободног и критичког мишљења.

Његов дотле пригушен критицизам према Титовом поретку, храњен болом за братом, жртвом босанског бољшевизма, ослободио се стега и утега. Меша Селимовић пружа отпор комунистичком бошњаштву и присилном идеолошком стварању јединствене босанскохерцеговачке књижевности и бошњачког језика.

После првог можданог удара 1971. године селе се из Сарајева у Београд. Уз помоћ **Добрице Ћосића и Бранка Пешића**, првог човека престонице, добијају адекватан стан.

„Босна га никада није прихватила због тога што се није хтио савити, што је био свој“ – рећи ће једном приликом Мешина супруга, ведра и самосвесна жена, ћерка генерала Краљевине Југославије. Била је одана Мешу и његовом стваралаштву, умела да јасно каже и покаже да је спремна да с њим иде и на крај света по њихов комад среће.

Њено је име **Дарослава Дарка Божић**. Ваљда ће због ње Меша написати:

„Ко промаши љубав, промашио је живот„.

Меша и Дара

Њихов одлазак из Сарајева никог није узбудио. Чак ће, нешто доцније, недељник „Свијет“ написати: **„Остали смо без Савића и Репчића, па можемо и без Меше Селимовића.“** То су двојица фудбалера који су из ФК Сарајева прешли у Црвену звезду, за коју је и сам Меша навијао.

Српској академији наука и уметности Меша 3. новембра 1976. године шаље писмо:

„Потичем из муслиманске породице из Босне, а по националној припадности сам Србин. Припадам српској литератури, док књижевно стваралаштво у Босни и Херцеговини, коме такође припадам, сматрам само завичајним књижевним центром, а не посебном књижевношћу српскохрватског језика. Једнако поштујем своје поријекло и своје опредељење, јер сам везан за све оно што је одредило моју личност и мој рад. Сваки покушај да се то раздваја, у било какве сврхе, сматрао бих злоупотребом свог основног права загарантованог Уставом. Припадам, дакле, нацији и књижевности Вука, Матавуља, Стевана Сремца, Борисава Станковића, Петра Кочића, Иве Андрића, **а своје сродство са њима немам потребе да доказујем...** Није, зато, случајно што ово писмо упућујем Српској академији наука и уметности, са изричитим захтјевом да се оно сматра пуноважним аутобиографским податком.“

– **Селимовићи су пореклом из Врањске на граници Херцеговине и Црне Горе, од дробњачког братства Вујовић.** Било је деветоро браће и двојица пређу у ислам, да би штитили једни друге, и од њих су Селимовићи и Овчине. Селимовићи се јављају у Херцег Новом пре 1690. године, јер је тада њихова земља са Ублина додељена млетачким поданицима. Моји ближи преци су били аге пучког порекла из Билеће. Отац се родио у Високом, кад се породица из Билеће покренула према својима поседима на североистоку Босне – записао је Меша Селимовић о свом пореклу.

Упркос овом изричитом ставу и супротстављању супруге Дарке, у освит рата, његово дело „киднаповано“ је и увршћено у сарајевску едицију „Муслиманска књижевност 20. века“.